

PS2018RGW08-05

DATUM	17-9-2018
AAN	Fractie VVD, PvdD, SP en SGP
VAN	J. de Hoog
DOORKIESNUMMER	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
ONDERWERP	Vragen ikv schriftelijke vragenronde commissie RGW ambitiedocument Sterke Lekdijk en Grebbedijk

---

Hieronder gaan wij in op onderstaande vragen van de VVD:

- Op welke wijze betreft de Provincie het lokale MKB bij het recreatief aantrekkelijker maken van de dijk en de haar omringende natuur- en recreatie gebieden?*
- De provincie is mede eigenaar van enkele recreatieterreinen langs de Lekdijk (Salmsteke, Honswijkerplas, t' Waal en Heulse Waard. Indien hier zwemwater mocht worden ontwikkeld, worden dan daarbij ook recreatieve en horeca ondernemers betrokken om te onderzoeken of zij een bijdrage kunnen leveren aan de door het Toersime Bureau gewenste 'horecapunten, verblijfsvoorzieningen, parkeerfaciliteiten en vervoersmogelijkheden over de rivier'?*
- Ondernemersverenigingen zijn niet genoemd onder 'partners'. Vallen deze onder maatschappelijke partners? Zo niet, is GS dan bereid te inventariseren op welke wijze lokale ondernemers als nog kunnen worden betrokken?*
- Wordt er bij het verbeteren van de omgeving van de Neder-Rijn- en de Lekdijk voor recreatie ook gebruik gemaakt van de best-practices die in bijvoorbeeld het Zuid-Hollandse ondernemers initiatief 'Hollandse IJssel altijd anders' worden opgedaan?*
- Welke stukken dijk krijgen in het Ringpark-concept gericht op waterwegen de focus en wat betekent dit concreet voor deze gebieden? In de voorbeelden zijn wel IJsselstein, Nieuwegein en Houten genoemd, maar niet Lopik en Wijk bij Duurstede genoemd, wat is daarvoor de reden?*

Antwoord:

Het ambitiedokument is de ambitie die wij als provincie uitspreken over onze bijdrage aan de projecten Sterke Lekdijk en Grebbedijk.

Dit gaat over de rol die wij kunnen spelen en over inhoudelijke ambities waar wij ook daadwerkelijk mogelijkheden zien om als co-financier een bijdrage kunnen leveren.

Het MKB staat niet expliciet genoemd in het stuk. Echter het proces wat we samen met het waterschap en de andere partners doormaken biedt veel ruimte voor verschillende bewoners en belanghebbenden (waaronder (lokale) ondernemers) om hun wensen in te brengen. Indien deze als kansrijk worden gezien wordt met partners gezamenlijk (per deeltraject) gekeken hoe deze kansen te verzilveren.

De betrokken partijen zien het MKB als een belangrijke partner en op meerdere locaties kan het MKB een drijvende kracht zijn op om op de lange termijn ontwikkelingen mogelijk te maken.

Een mooi voorbeeld is Salmsteke waar het recreatieschap de Stichtse Groenlanden op zoek is naar een horeca-ondernemer voor het recreatieterrein. Een ander voorbeeld is het gesprek met jachthaven de Lunenburg bij de oude Steenfabriek over ontwikkeling van de jachthaven die past binnen de groene omgeving van de Lunenburgerwaard.

Wat betreft uw vraag over best practices: hier wordt zeker gebruik van gemaakt. Er is bijvoorbeeld regelmatig contact met de provincie Noord-Holland over hun ervaring met de verbetering van de Markermeerdijk en de meekoppelkansen die daar in het proces zijn meegenomen. Uw suggestie om gebruik te maken van de ervaringen van het initiatief "Hollandse IJssel altijd anders" nemen we graag mee.

Wat betreft uw vraag betreffende het Ringpark. Het Ringpark concept is nog in ontwikkeling. Op dit moment vindt de vertaling plaats van het advies van de adviseur ruimtelijke kwaliteit naar meer concrete uitgangspunten voor de ruimtelijke invulling van het gebied rond het stedelijk gebied van Utrecht en omliggende gemeentes. In het ambitiedocument wordt aangegeven dat het concept Ringpark en de dijkversterking elkaar raken, hiermee bedoelen we dat we rekening met elkaar houden en waar mogelijk elkaar versterken. Het Ringpark-concept kent geen harde grenzen. De locaties die genoemd worden in het ambitiedocument zijn slechts voorbeelden waar Ringpark en dijkversterking elkaar kunnen versterken. Dat wil niet zeggen dat dit niet op andere plekken het geval kan zijn.

Hieronder gaan wij in op onderstaande vragen van de PvdD:

Het document geeft aan met een integrale blik naar de ontwikkelingen rondom de Sterke Lekdijk te willen kijken. Dat betekent o.i. ook anticiperen op (spontane) kansen wanneer die zich voordoen. De kansen die de komende jaren gaan komen zijn niet op voorhand allemaal in te schatten. Dit kunnen o.a. bijvoorbeeld kansen zijn t.a.v. duurzaamheid en biodiversiteit.

Is er voldoende financiële dekking cq. flexibiliteit om op deze (spontane) kansen in te kunnen spelen? Biedt het budget van IGP hiervoor voldoende 'speelruimte' of zou hier een plus op moeten komen? Of zou PS idealiter een aparte reservering moeten creëren?

Antwoord:

Een integrale ambitie ten aanzien van een dergelijk groot en gedeeltelijk onvoorspelbaar proces vraagt inderdaad ook een flexibele financiering. De verwachting is dat de bestaande bronnen onvoldoende budget bevatten om in te spelen op de kwaliteitsverbetervoorstellen van onze partners waar we via co-financiering aan bij willen dragen. Het gaat hier bijvoorbeeld om kansen op het gebied van natuur, cultuurhistorie, recreatie en duurzaamheid en die bijdragen aan de beschreven provinciale ambitie.

De komende periode willen wij gebruiken om als onderdeel van het verder te ontwikkelen integraal programma "ruimtelijke kwaliteit dijkversterking" in beeld te brengen welke financiële en materiele impact een dergelijke programma met zich mee brengt. Zoals in het Statenvoorstel is aangegeven wordt er gewerkt aan een raming van de provinciale financiering die hiervoor nodig is. De genoemde raming zal de basis zijn voor een claim die in het kader van de Kadernota 2020 zal worden opgenomen.

Hieronder gaan wij in op onderstaande vragen van de SP:

-Wat zijn precies de lastige afwegingen die gemaakt moeten worden op deze plekken?

-Wanneer en door wie worden die afwegingen gemaakt?

-Er is 10 miljoen extra provinciegeld beschikbaar om de omgevingskwaliteit verder te optimaliseren. Wat houdt dat precies in?

-Gaat de provincie dit grote werk coördineren en in goede banen leiden?

-Zo ja, is daar voldoende geschoold personeel voor in dienst van de provincie?

Het gebied van de Lekdijk is een groot gebied met veel spelers met hun eigen belangen. Het proces van de dijkversterking is aan de voorkant een open planproces waar het voor belangenpartijen mogelijk is om hun wensen in te brengen. Welke wensen daadwerkelijk in de projecten meegenomen kunnen worden vraagt om een gedegen afweging, maar is tegelijkertijd zeer lastig omdat niet alle wensen gehonoreerd kunnen worden. Dit vraagt aan de voorkant ook goede en duidelijke kaders, hier wordt in samenwerking met het waterschap aan gewerkt. Goed verwachtingsmanagement is dus cruciaal.

Specifiek bij de trajecten Salmsteke, Eiland van Schalkwijk en Grebbedijk spelen veel projecten/ processen tegelijkertijd en in hetzelfde gebied. Hier wordt getracht om deze met een goede organisatie op elkaar af te stemmen.. Een voorbeeld is het Eiland van Schalkwijk waar dijkversterking, Nieuwe Hollandse Waterlinie (fort Honswijk) en verbetering van de mobiliteit op het eiland spelen. Dit vraagt een sterke sturing van dit proces.

Gedurende dit proces zullen soms lastige keuzes moeten worden gemaakt, bijvoorbeeld: hoe gaan we dit organiseren, welke projecten gaan we echt integreren, wat nemen we wel mee, wat niet?

De partijen die uiteindelijk de afwegingen maken zijn de partijen die deel uitmaken van de projectteams van de betreffende deeltrajecten. Elk van de 7 deeltrajecten heeft een bestuurlijke stuurgroep waarin meestal waterschap, provincie, betreffende gemeente en eventueel Rijkswaterstaat en nog een maatschappelijke partner aan deelnemen. Bij Wijk bij Duurstede-Amerongen zijn dit bijvoorbeeld waterschap, provincie en gemeenten Utrechtse heuvelrug en Wijk bij Duurstede. Bij Salmsteke zijn dit waterschap, provincie, Rijkswaterstaat en recreatieschap. Bij Eiland van Schalkwijk: waterschap, provincie, gemeenten Houten en Nieuwegein en het recreatieschap.

De extra 10 miljoen is nog niet gereserveerd, maar wordt geclaimd in een volgende kadernota of voorjaarsnota en wordt ingezet op verbetering van de omgevingskwaliteit waarbij het belangrijkste criterium is dat deze gelden bijdragen aan de doelen die de provincie heeft gesteld. Het gaat hier met name om doelen op het gebied van landschap, natuur, cultuur-historie, mobiliteit en recreatie zoals aangegeven in het ambitie-document. Behalve investeringen zullen er procesgeleden voor het planproces nodig zijn om te zorgen dat deze doelen integraal meegenomen kunnen worden bij de dijkversterking.

De dijkversterking an sich is een project van het waterschap, waar een grote projectorganisatie staat die dit project in goede banen gaat leiden. De bijdrage van de provincie zal bescheiden zijn. en zich vooral richten op de genoemde ruimtelijke kwaliteit en deze te koppelen aan de dijkversterking.

Op dit moment wordt er intern gestart met programma-vorming ruimtelijke kwaliteit bij dijkversterking waarin we onze rol, bijdrage en organisatie van dit project verder gaan vormgeven. Hierbij gaan we bekijken hoeveel extra expertise en capaciteit er aanvullend nodig zal zijn.

Hieronder gaan wij in op onderstaande vragen van de SGP:

In het document worden veel mooie ambities beschreven en wat ons betreft ziet het er ook allemaal keurig uit. We vragen ons wel af waar de prioriteiten liggen. Als er onvoldoende geld beschikbaar is om alle ambities te realiseren welke als eerste kunnen afvallen? Voor de mensen die het project moeten gaan realiseren is het van belang om te weten welke ambities het zwaarst wegen. Het zou natuurlijk kunnen zijn dat alle ambities even zwaar wegen, maar dan zijn de financiële consequenties wel heel onoverzichtelijk. Feitelijk is er dan sprake van een open einde regeling. Graag uw reactie.

Antwoord:

Bedankt voor het compliment. Met het ambitiedocument proberen we al een eerste focus te leggen in de bijdrage die we als provincie willen leveren. Naast onze bijdrage op het integrale proces zal er met name focus liggen op de inhoudelijke thema's cultuur-historie, natuur, mobiliteit en recreatie en met name ook de samenhang tussen deze thema's. Per deelproject zal gekeken worden wat op welke manier in het dijkversterkingsproces meegenomen kan worden. Dit zal per dijktraject verschillen, afhankelijk van de kansen en ontwikkelingen in het gebied en de inbreng van de partners. Bij Salmsteke ligt bijvoorbeeld de focus op natuur en recreatie. Bij Wijk-Amerongen op mobiliteit en natuur en bij het Eiland van Schalkwijk op mobiliteit, cultuur-historie (Nieuwe Hollandse Waterlinie) en recreatie.

De komende periode willen wij gebruiken om als onderdeel van het verder te ontwikkelen integraal programma "ruimtelijke kwaliteit dijkversterking" in beeld te brengen welke financiële en materiele impact een dergelijke programma met zich mee brengt. Zoals in het Statenvoorstel is aangegeven wordt er gewerkt aan een raming van de provinciale financiering die hiervoor nodig is. Dit om richting alle betrokken partijen duidelijk te maken wat zij wel en niet mogen verwachten van de provincie. De genoemde raming zal de basis zijn voor een claim die in het kader van de Kadernota 2020 zal worden opgenomen.

In de tweede plaats viel ons op dat het document vooral ingaat op het gewenst gebruik (de eindsituatie dus). We zijn benieuwd of er ook is nagedacht over de realisatiefase. Onderwerpen als betrokkenheid van omwonenden, goede informatievoorziening etc. lijken ons heel belangrijk. Komen die onderwerpen op een ander moment terug of gaat dat automatisch goed? Vooral de communicatie met en betrokkenheid van omwonenden lijkt ons van groot belang. Graag uw reactie ook op dit punt.

Antwoord:

Het waterschap besteedt veel aandacht aan het omgevingsmanagement en als provincie dragen we hier aan bij. Hierbinnen is veel ruimte voor participatie van omwonenden, belangengroepen en bedrijven. Een voorbeeld is Wijk-Amerongen waar vanuit deze groepen een ontwerpgroep is samengesteld die meedenkt over de dijkversterking en de ruimtelijke kwaliteit. Belangrijk hier is duidelijk verwachtingsmanagement. Nu aan de voorkant (de verkenningsfase) is er nog veel ruimte voor wensen/ ideeën, dit zal richting de planvormingsfase getrechterd moeten worden (niet alles kan meegenomen worden). In de realisatiefase is de inbreng vanuit de verschillende belanghebbenden vrijwel niet meer mogelijk en gaat het vooral over het goed informeren wat er waar gaat gebeuren.